

Niet alleen pabo-studenten zijn de weg kwijtgeraakt in de wereld van het getal

Trouw, 5 januari 2005, commentaar

Menigeen zal schamper lachend kennis hebben genomen van het nieuws dat maar liefst meer dan de helft van de eerstejaars pabo-studenten slechter presteert met rekentoetsen dan een goede basisschoolleerling uit groep 8. Stel je voor, de leerling die de leraar in spe royaal overtreft in basiskennis, het is inderdaad wel iets om even stil bij te staan.

Maar ongetwijfeld ook zal bij velen de lachlust zijn vergaan, toen zij de moeite namen om zelf de bijbehorende rekenopgaven door te nemen, die deze krant bij het nieuws had vermeld. Die bleken aanzienlijk minder makkelijk te beantwoorden dan het nieuws deed vermoeden. Daarmee blijft nog steeds als feit overeind dat aankomende leerkrachten slecht kunnen rekenen. Het is echter voorbarig om te concluderen dat we met uitgesproken domoren te maken hebben. Kennelijk is er iets anders aan de hand.

Dat is ook zo als we bedenken dat al die pabo-studenten eerder met goed gevolg de havo, dan wel een mbo-opleiding hebben doorlopen. Dat betekent dat niet alleen pabo-studenten, maar het gros van de havisten en mbo'ers niet goed meer rekenen kan. Die activiteit laten we liever aan de computer over en voor het overige geloven we het wel. Rekenen is voor de dommen, denken we.

De vraag is of dat wel zo handig is. We leven inmiddels in een wereld die bestaat uit getallen. In de wetenschap geldt immers het adagium: meten is weten en met de resultaten daarvan worden we dagelijks overstroomd. In zo'n wereld is het een handicap als een gewone sterveling slecht met getallen kan omgaan. Het betekent bijvoorbeeld dat tal van statistische waarheden systematisch worden overschat dan wel onderschat. Het resultaat daarvan is niet zelden dat we de echte gevaren over het hoofd zien en we ons daarentegen vaak opwinden over kleinigheden.

Kortom, getalsmatig kunnen redeneren, 'gecijferdheid' is in de huidige samenleving minstens zo belangrijk als geletterdheid. Het is daarom een teken aan de wand dat dit onderdeel op havo's en mbo's kennelijk geen al te hoge prioriteit meer heeft. Zo dreigen we de weg kwijt te raken in de wereld van het getal. Om dat tij te keren is meer nodig dan zwaardere eisen stellen aan pabo-studenten. Hun tekort zal eenmaal voor de klas staande wel meevallen. Een ongecijferde samenleving daarentegen is onvoldoende in staat om weerwerk te bieden aan manipulatie met cijfers.

[Lezersreacties op dit artikel \(23\)](#) [geef uw reactie](#)

Gecijferdheid wordt meestal omschreven als het kunnen omgaan met de kwantitatieve kant van de wereld (zie bijvoorbeeld www.gecijferdheid.nl). Erg belangrijk voor het functioneren in de huidige maatschappij. Je moet daarvoor getallen in hun context kunnen interpreteren, snappen, ermee kunnen redeneren, en soms ermee kunnen rekenen, schattend, hoofdrekend of met de rekenmachine. Standaard rekenen bestaat uit het doen van formele bewerkingen met betekenisloze getallen (optellen, aftrekken, vermenigvuldigen, (staart)delen, breuken

manipuleren) volgens een vast stramien met pen op papier. Standaardrekenen leidt slechts in geringe mate tot het bevorderen van gecijferdheid. Dat dat wel zomaar automatisch het geval zou zijn is een wijd verbreid misverstand. Wiskunde A op de havo draagt bij aan gecijferdheid. Oefenen met formele rekensommetjes voor zeer grote groepen leerlingen niet.
Kees Hoogland, De Bilt, (20-01-2006, 10:53:29 uur)